

Погоджено

на засіданні
педагогічної ради ліцею
від 30.08.2023 року
протокол № 1

Затверджую:

Директор Грушківського ліцею
_____ Валентина МИКОЛАЙЧУК
30.08.2023 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Грушківського ліцею Староушицької селищної ради
Кам'янець-Подільського району
Хмельницької області
на 2023-2024 навчальний рік**

ЗМІСТ

Розділ 1 Призначення ліцею та засіб його реалізації	3
Розділ 2 Опис "моделі" випускника ліцею	4
Розділ 3 Цілі та задачі освітнього процесу ліцею	5
Розділ 4 Освітня програма закладу та її обґрунтування	6
4.1. Освітня програма початкової освіти	<u>6-11</u>
4.2. Освітня програма базової середньої освіти	<u>11-17</u>
4.3. Освітня програма повної загальної середньої освіти	<u>18-25</u>
Розділ 5 Організація освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами	<u>25-28</u>
Розділ 6 Особливості організації освітнього процесу та застосовування в ньому педагогічних технологій	29
Розділ 7 Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти	<u>30-31</u>
Розділ 8 Показники (вимірники) реалізації освітньої програми	31
Розділ 9 Програмно-методичне забезпечення освітньої програми	31
Розділ 10 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО РОКУ	32
Розділ 11 ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ	32

РОЗДІЛ 1 ПРИЗНАЧЕННЯ ЛІЦЕЮ ТА ЗАСІБ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ

Призначення ліцею полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку мікрорайону ліцею, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Основним засобом реалізації призначення загальноосвітнього закладу є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же час заклад має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення, а саме:

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;

- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);

- надання учням можливості вибору профілю навчання, темпу засвоєння навчального матеріалу.

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, який прагне до вдосконалення та перетворення суспільства; інтеграції особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянської позиції, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Реалізація освітньої програми ліцею здійснюється через три рівні освіти:

- початкова освіта тривалістю чотири роки;

- базова середня освіта тривалістю п'ять років;

профільна середня освіта тривалістю три роки.

РОЗДІЛ 2 . ОПИС "МОДЕЛІ" ВИПУСКНИКА ЛІЦЕЮ

Модель випускника **Нової Української Школи** – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими.

Випускник ліцею має міцні знання і вміло користується ними. Знання та вміння, отримані учнем, тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами.

Набуті життєві компетентності випускник вміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Наш випускник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості:

- випускник ліцею добре проінформована особистість;
- прагне до самоосвіти та вдосконалення;
- готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті громади, держави;
- є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки;
- свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля;
- мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал.

Випускник компетентний у ставленні до життя — реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Випускник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової основної школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, які використовуються в старших класах.

Випускник старших класів має міцні знання на рівні вимог Державних освітніх стандартів, що забезпечує вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання; володіє іноземною мовою на базовому

рівні; має високий рівень комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування); володіє культурою інтелектуальної діяльності; знає і поважає культуру України та інших народів; поважає свою й чужу гідність, права, свободи інших людей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; має почуття соціальної відповідальності; веде здоровий спосіб життя; володіє способами отримання інформації; прагне духовного і соціального добробуту.

Наш випускник - свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків у майбутнє;

- має активну позицію щодо реалізації ідеалів і цінностей України, прагне змінити на краще своє життя та життя своєї країни;
- є особистістю, якій притаманні демократична громадянська культура, усвідомлення взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами людини та її громадянською відповідальністю;
- уміє грамотно сприймати та аналізувати проблеми суспільства, бути конкурентноспроможним на ринку праці, впевнено приймати сучасні реалії ринкових відносин, використовувати свої знання на практиці;
- уміє критично мислити;
- здатний до самоосвіти і саморозвитку;
- відповідальний, уміє використовувати набуті компетенції для творчого розв'язання проблем;
- свідомо ставиться до свого здоров'я та здоров'я оточуючих;
- мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал.

РОЗДІЛ 3. ЦІЛІ ТА ЗАДАЧІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЛІЦЕЮ

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм обумовлені "моделлю" випускника, призначенням і місцем ліцею в освітньому просторі району, мікрорайону.

Перед ліцеєм поставлені такі цілі освітнього процесу:

1. Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог Державного освітнього стандарту.
2. Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів.
3. Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм.
4. Формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності.
5. Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.
6. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки.
7. Проведення атестації та сертифікації педагогів.
8. Цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази ліцею.

РОЗДІЛ 4. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЗАКЛАДУ ТА ЇЇ ОБҐРУНТУВАННЯ

4.1. Освітня програма початкової освіти

Освітня програма початкової освіти окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти. Початкова освіта здобувається з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Програма визначає загальний обсяг навчального навантаження на тиждень, забезпечує взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором, їх інтеграцію та логічну послідовність вивчення, які будуть подані в рамках навчальних планів:

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Початкова освіта має такі цикли, як 1—2 і 3—4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності:

1) **вільне володіння державною мовою**, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) **здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами**, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) **математична компетентність**, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) **компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій**, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) **інноваційність**, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) **екологічна компетентність**, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) **інформаційно-комунікаційна компетентність**, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) **навчання впродовж життя**, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) **громадянські та соціальні компетентності**, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) **культурна компетентність**, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) **підприємливість та фінансова грамотність**, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Основою формування ключових компетентностей є досвід здобувачів освіти, їх потреби, які мотивують до навчання, знання та вміння, які формуються в різному освітньому середовищі (школі, родині), різноманітних соціальних ситуаціях і зумовлюють формування ставлення до них. Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння, як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати

позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

4.1.1. Освітня програма 1- 4 класів

Грушківський ліцей Староушицької селищної ради

Тип навчального закладу – ліцей

Кількість початкових класів у закладі – 4.

Кількість учнів – 42.

Мова навчання – українська.

Навчальний план зорієнтований на роботу за п'ятиденним навчальним тижнем.

Освітню програму для 1-4 класів Грушківського ліцею Староушицької селищної ради Кам'янець-Подільського району Хмельницької області розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», у відповідності до Державного стандарту початкової освіти (за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом О.Я. Савченко та затвердженою наказом МОН України від 21.03.2018 року № 268).

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів всіх **ключових компетентностей**. Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати

емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- **мовно-літературна** - включає українську мову та літературу;
- **іншомовна** включає іноземну мову (англійська);
- **математична** - спрямована на формування математичної та інших ключових компетентностей;
- **природнича** - має на меті формування компетентностей в галузі природничих наук, основи наукового світогляду, становлення відповідальної природоохоронної поведінки у навколишньому світі;
- **технологічна** – формування компетентностей в галузі техніки і технологій, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій;
- **інформатична** – формування інформаційно – комунікаційної компетентності, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв для розвитку, самовираження, здобуття навичок безпечної діяльності в інформаційному суспільстві;
- **соціальна і здоров'язбережувальна** - формування соціальної компетентності, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших;
- громадянська та історична - формування громадянської та інших компетентностей, готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів;
- **мистецька** - формування цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження, поваги до національної та світової мистецької спадщини;
- **фізкультурна** – формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, вдосконалення життєвонеобхідних рухових умінь та навичок.

Мовно-літературна освітня галузь в 1 класі реалізується через інтегрований курс «Навчання грамоти», в 2- 4 класах через навчальні предмети «Українська мова», «Читання».

Іншомовна галузь реалізується через предмет «Англійська мова».

Математична освітня галузь реалізується через предмет «Математика».

Громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича, реалізується через інтегрований предмет «Я досліджую світ».

Технологічна освітня галузь реалізується через навчальний предмет «Дизайн і технології».

Інформатична - через предмет «Інформатика», починаючи з 2 класу.
 Мистецька галузь - через окремі предмети « Образотворче мистецтво» і
 « Музичне мистецтво» по 1 годині.
 Фізкультурна галузь реалізується через предмет «Фізична культура».

<i>Освітні галузі</i>	<i>Навчальні предмети</i>	<i>Кількість годин у класах</i>			
		<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Мовно-літературна галузь	Навчання грамоти, українська мова і літературне читання	7	7	7	7
Іншомовна	Англійська мова	2	3	3	3
Математична	Математика	4	4	5	5
Природнича, громадянська й історична і здоров'я- збережувальна	Я досліджую світ	3	3	3	3
Мистецька галузь	Мистецтво	2	2	2	2
Технологічна галузь	Технології	1	1	1	1
Інформатична галузь	Інформатика		1	1	1
Фізкультурна галузь	Фізкультура	3	3	3	3
<i>Разом</i>		19+3	21+3	22+3	22+3

Варіантний складник

Програмою визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання, коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу. Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів освіти ключових компетентностей, передбачених стандартами початкової освіти. Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми використовуються **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

4.2. Освітня програма базової середньої освіти

Кількість класів другого рівня – 5.

Кількість учнів – 51.

Мова навчання – українська.

Навчальний план зорієнтований на роботу за п'ятиденним навчальним тижнем.

- **для 5- 6 -х класів** – за Типовою освітньою програмою, затвердженою наказом МОіН України від 19.02. 2021 р. № 235, таблиця 1;
- **для 7-9-х класів** – за Типовою освітньою програмою, затвердженою наказом МОіН України від 20.04.2018 № 405, таблиця 1;

Освітня програма базової середньої освіти II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня :

- для **5-6-х класів** – за Типовою освітньою програмою, затвердженою наказом МОІН України від 19.02. 2021 р. № 235, таблиця 1;
- для **7-9-х класів** – за Типовою освітньою програмою, затвердженою наказом МОІН України від 20.04.2018 № 405, таблиця 1.

Освітня програма окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов’язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, визначає: загальний обсяг навчального навантаження, очікувані результати навчання учнів, рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти, вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслює навчальний план закладу, який дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні.

Освітню програму **Грушківського ліцею для 5 – 6 -го класу** укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна
 Математична
 Природнича
 Соціальна і здоров’язбережувальна
 Громадянська та історична галузь
 Інформатична
 Технологічна
 Мистецька
 Фізична культура

<i>Освітні галузі</i>	Навчальні предмети	Кількість годин	
		5 клас	6 клас
Мовно- літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2	2

	Зарубіжна література	1,5	1,5
	Іноземна мова	3,5	3,5
Математична	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
	Географія		2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут	1	1
	Етика	0,5	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	
	Історія України. Всесвітня історія		2
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1
	Музичне мистецтво	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом		26+3	29+3
Всього:		61	

ОБОВ'ЯЗКОВИЙ КОМПОНЕНТ

Мовно-літературна галузь у 5 – 6 класах реалізується через предмети: українська мова, українська література, зарубіжна література, англійська мова.

У межах галузі «Громадянська та історична » у 5-му класі вивчається курс «Вступ до історії України та громадянської освіти», а в 6 класі «Історія України» та «Всесвітня історія».

«Математична» галузь реалізується через курс «Математика», «Природнича» - через інтегрований курс «Пізнаємо природу» 5 – 6 класи, 6 клас – «Географія»; «Соціальна і здоров'язбережувальна» - через інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут», «інформатична» - через предмет «Інформатика», «Технологічна» - через курс «Технології». Освітня галузь «Мистецтво» реалізується через окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво» . Змістове наповнення предмета «Фізична

культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

У 2023 – 2024 навчальному році у 5 – 6 класі учителі працюватимуть за такими модельними програмами:

1. «Англійська мова (5-й і 6 -й рік навчання)»

Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.)

2. «Вступ до історії України та громадянської освіти»

Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт: Бакка Т.В., Желіба О.В., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.);

3. «Етика»

Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.)

4 «Зарубіжна література»

Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Туряниця В., Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т.).

5. «Здоров'я, безпека та добробут»

Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Хитра З. М., Романенко О. А.)

6. «Інформатика»

Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.)

7. «Математика»

Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурда М. І., Васильєва Д. В.)

8. «Мистецтво»

Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М., Просіна О. В.)

9. «Пізнаємо природу»

Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевнік Т. В.)

10. Українська література»

Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Архипова В. П., Січкач С. І., Шило С. Б.)

11. «Українська мова»

Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.).

12. Технології

Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Терещук А. І., Абрамова О. В., Гащак В. М., Павич Н. М.)

13. Фізична культура

Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломовець Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)

Перелік освітніх галузей, 7-9 класи:

Мови і літератури
Суспільствознавство
Мистецтво
Математика
Природознавство
Технології
Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Освітня галузь «Мови і літератури» у навчальному плані реалізується через окремі предмети "Українська мова", "Українська література", "Іноземна мова (англійська)", «Зарубіжна література».

«Математична» галузь реалізується через курс «Алгебра», «Геометрія» (7-9 класи).

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується через окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво» в 7 класі та «Мистецтво» у 8-9 класах.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань ліцею. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Через варіативні модулі:

Освітня галузь «Технології» в 8 – 9-х класах реалізується через предмет «Трудове навчання». Предмет «Трудове навчання» реалізується варіативними модулями.

ІНВАРІАНТНИЙ СКЛАДНИК 7 – 9 КЛАСИ

<i>Освітні галузі</i>	<i>Навчальні предмети</i>	<i>Кількість годин у класах</i>		
		<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2
	Зарубіжна література	2	2	2
	Англійська мова	3	3	3
Математика	Математика			
	Алгебра Геометрія	2 2	2 2	2 2
Суспільство -знавство	Історія України	1	1,5	1.5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Основи правоз.			1

Мистецтво	Музичне мистецтво	1		
	Образотворче мистецтво	1		
	Мистецтво		1	1
Природо-знавство	Пізнаємо природу			
	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	1,5
	Фізика	2	2	3
	Хімія	1.5	2	2
Технології	Труд. навч.	1	1	1
	Інформатика	1	2	2
Здоров'я і фіз. культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізкультура	3	3	3
Разом		28+3	28,5+3	30+3
Всього:		95,5		

Навчальні екскурсії та навчальна практика (лист Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 року № 1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів») у 5 – 8- х класах проводяться , впродовж навчального року (під час канікул), відповідно до рішення педагогічної ради від 30.08.2023 року , протокол №1 .

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів. Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і

здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях .

4.3. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

повної загальної середньої освіти

10-11 класів

Грушківський ліцей Староушицької селищної ради

Тип навчального закладу – ліцей

Кількість класів у закладі – 2

Кількість учнів – 35

Мова навчання – українська.

10 – 11 класи - технологічний профіль

Навчальний план зорієнтований на роботу за п'ятиденним навчальним тижнем. Освітня програма школи для 10 – 11 класів розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та «Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти» середньої освіти III ступеня», затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464).

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані.

Перелік освітніх галузей.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

За модульним принципом реалізується зміст базового предмета «Фізика і астрономія». У такому разі розподіл годин між модулем фізики і модулем астрономії здійснюється відповідно до навчальних програм.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології»).

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети.

Рішення про розподіл годин для формування відповідного профілю навчання прийнято з урахуванням освітніх потреб учнів, регіональних особливостей, кадрового забезпечення, матеріально-технічної бази тощо.

Кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості годин, відведених навчальним планом закладу освіти на вивчення відповідних базових предметів, і кількості годин, передбачених на профільні предмети.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти окреслені у Державному стандарті, Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.

		Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та

		практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати,

		коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу

		до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток»,

«Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ГРУШКІВСЬКОГО ЛІЦЕЮ ДЛЯ 10, 11 КЛАСІВ охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, де передбачені години на вивчення курсів за вибором «Креслення», «Агротехніка», «Основи агрономії» для оволодіння професією тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва категорії «А1». При розподілі годин варіативної складової робочого навчального плану враховано, що гранично допустиме навантаження вираховується на одного учня, години фізичної культури в 10,11 класах не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження, що передбачено наказами МОН України від 01.03.2004 № 162, від 29.11.2005 № 682, від 07.05.2007 № 357. Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, забезпечується вивченням базових предметів: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова (англійська)», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Алгебра і початки аналізу», «Геометрія» та окремих природничих дисциплін: «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

Вибірково-обов'язковими предметами визначені: «Інформатика», «Технології».

Навчальні екскурсії та навчальна практика у 10 класі проводяться впродовж навчального року під час канікул згідно рішення педагогічної ради, протокол № 1 від 30.08.2023 року, відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 року № 1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів».

Інваріантний складник

10 - 11 класи

<i>Освітні галузі</i>	<i>Навчальні предмети</i>	<i>Кількість годин у класах</i>	
		<i>10 клас</i>	<i>11 клас</i>
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Зарубіжна література	1	1
	Іноземна мова	2	2
Математика	Математика	3	3
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1

	Громадянська освіта	2	
Природознавство	Біологія і екологія	2	2
	Географія	1,5	1
	Фізика і астрономія	3	4
	Хімія	1,5	2
Технології	Технології	6	6
	Інформатика	1	2
Здоров'я і фіз. культура	Фізична культура	3	3
	Захист України	1,5	1,5
Разом		31 +3	31 + 3

Варіативний складник

		<i>I ступінь</i>	
<i>№ п/п</i>	<i>Навчальні предмети</i>	<i>10 клас</i>	<i>11 клас</i>
1	Креслення		0,5
2	Основи агрономії	1	
3	Агротехніка с/г виробництва	1	1
<i>РАЗОМ:</i>		2	1,5
<i>ВСЬОГО:</i>		36	35,5
<i>Всього 10 – 11 класи</i>		71,5 год.	

РОЗДІЛ 5. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ

На виконання Закону України «Про освіту», Наказу № 955 від 10.07. 2019 року «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 серпня 2019 р. за № 852/33823, Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 серпня 2019 р. за № 852/33823 , методичних рекомендацій МОН

України щодо навчання осіб з особливими освітніми потребами від 30.08.2021 року, витягів з протоколів засідання психолого-медико-педагогічної консультації, заяв батьків та з метою реалізації прав дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання, їх соціалізацію та інтеграцію в суспільстві в закладі організовано індивідуальну форму навчання (педагогічний патронаж) для 4 дітей з ООП.

Розклад уроків для дітей з особливими освітніми потребами складається з урахуванням індивідуальних особливостей їх навчально-пізнавальної діяльності, динаміки розумової працездатності протягом дня і тижня та з дотриманням санітарно-гігієнічних вимог.

Оцінювання навчальних досягнень дітей з особливими освітніми потребами здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів та обсягом матеріалу, визначеним навчальною програмою.

Учні з ООП залучаються до позакласних і позашкільних заходів з урахуванням її інтересів, побажань, індивідуальних особливостей та стану їх здоров'я.

5.1. Індивідуальна форма навчання

Навчальний план індивідуальних занять Грушківського ліцею на 2023-2024 н. р. для учня 9 класу Крижанівського Антона Володимировича розроблений на виконання Закону України «Про освіту» та за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 року № 405) з українською мовою навчання , таблиця № 1.

При розподілі годин враховувалося гранично допустиме навантаження даної категорії дітей, а саме : 14 годин на тиждень.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин
Мови і література	Українська мова	1
	Українська література	0,5
	Іноземна мова (Англійська мова)	1
	Зарубіжна література	0,5
Суспільствознавство	Історія України	1
	Всесвітня історія	1

	Основи правознавства	1
Математика	Алгебра	1
Природознавство	Геометрія	1
	Біологія	1
Мистецтво	Географія	1
	Фізика	1
	Хімія	1
	Мистецтво	0,5
Технології	Трудове навчання	0,5
	Інформатика	0,5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5
<i>Разом</i>		14

5.2. Інклюзивна форма навчання

На виконання Закону України «Про освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» від 15.08.2011 №872 (зі змінами, внесеними Постановою КМ від 09.08.2017 № 588), листа Міністерства освіти і науки України «Про організацію інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» від 18.05.2012 року № 1/9 – 384, «Щодо посадових обов'язків асистента вчителя» від 25.09.2012 року № 1/9-675, витягів з протоколів засідання психолого-медико-педагогічної консультації, заяв батьків та з метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання їх соціалізацію та інтеграцію в суспільстві в закладі створені 2 класи з інклюзивним навчанням, в яких навчаються 2 учениці з особливими освітніми потребами. Для організації інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами у закладі створені умови для:

- забезпечення безперешкодного доступу до будівель та приміщень закладу дітей з ООП;
- забезпечення необхідними навчально-методичними і науково-дидактичними посібниками ;
- забезпечення відповідними педагогічними кадрами.

Інклюзивне навчання – це комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у загальноосвітньому навчальному закладі на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких дітей. Освітній процес у класах з інклюзивним навчанням здійснюється відповідно до типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами.

Для учениць Розмовної Антоніни (5 клас) та Розмовної Вікторії (6 клас)-інклюзивна форма навчання **навчальний план складено** за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою Наказом Міністерства освіти і науки України 19.02. 2021 р. № 235, додаток 1.

Команда супроводу розробляє комплексну програму розвитку для кожної дитини з особливими освітніми потребами, що допомагає педагогічному колективу пристосувати середовище до потреб дитини.

Індивідуальна програма розвитку розробляється командою супроводу (заступник директора з навчально-виховної роботи, вчителі, асистент вчителя, сестра медична та інші) із обов'язковим залученням батьків, з метою визначення конкретних навчальних стратегій і підходів до навчання дитини з особливими освітніми потребами. Вона містить загальну інформацію про учениць, систему додаткових послуг, види необхідної адаптації та модифікації навчальних матеріалів, індивідуальну навчальну програму. Оформлення та ведення відповідної документації покладається на асистента вчителя. Індивідуальна програма розвитку містить такі розділи:

1. Загальна інформація про дитину: ім'я та прізвище, вік, телефони батьків, адреса, проблема розвитку (інформація про особливі освітні потреби), дата зарахування дитини до школи та строк, на який складається програма.

2. Наявний рівень знань і вмінь. Група фахівців вивчає можливості та потреби дитини, фіксує результати вивчення:

– її вміння, сильні якості та труднощі, стиль навчання (візуальний, кінестетичний, багатосенсорний та інші, особливо якщо один зі стилів домінує), у чому їй потрібна допомога;

– інформація щодо впливу порушень розвитку дитини на її здатність до навчання (відомості надані психолого-медико-педагогічною консультацією). Вся інформація повинна бути максимально точною, оскільки вона є підґрунтям для подальшого розроблення завдань. Частиною ІПР є індивідуальний навчальний план, який затверджується керівником навчального закладу та переглядається двічі на рік з метою коригування. Протягом всього навчального року здійснюється методичний супровід дітей з особливими освітніми потребами педагогічними працівниками. Особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу забезпечує асистент вчителя, який бере участь у розробленні та виконанні індивідуальних навчальних планів та програм, адаптує навчальні матеріали з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами. Оцінювання навчальних досягнень дітей з особливими освітніми потребами здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів та обсягом матеріалу, визначеним навчальною програмою. Учні з ООП залучаються до позакласних і позашкільних заходів з урахуванням її інтересів, побажань, індивідуальних особливостей та стану їх здоров'я.

РОЗДІЛ 6. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЗАСТОСОВУВАННЯ В НЬОМУ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Школа потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства.

Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається урок.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, лекції конференції, форуми, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету.

У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Вчителями закладу створена модель уроків на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик і інформаційно-комунікативних технологій та традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне навчальне середовище, створені умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи.

Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, онлайн-тести, програмовані засоби навчання та інше.

Вчителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями. Тому створені вчителями персональні предметні сайти та блоги є однією з важливих форм роботи сучасного вчителя і є поштовхом для подальшого освоєння нових сучасних веб-ресурсів відповідно до вимог ІК компетентності, що важливо у процесі модернізації навчання в сучасній школі.

РОЗДІЛ 7. ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Заклад має необхідні ресурси для реалізації освітньої програми, організації освітнього процесу та забезпечення якості освіти:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
 - матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності ;
 - Система внутрішнього забезпечення якості освіти, крім названих компонентів, включає:
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Забезпечення якості освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- функціонування системи формування компетентностей учнів;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників, посилення кадрового потенціалу закладу освіти;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу.

Система контролю за реалізацією процедур забезпечення якості освіти включає:

- самооцінку ефективності діяльності із забезпечення якості освіти (здійснюється щороку в аналізі річного плану закладу.
- моніторинг якості освіти.

Основними формами моніторингу є:

- проведення контрольних робіт;
- участь учнів у I та II етапі Всеукраїнських предметних олімпіад, конкурсів;
- перевірка документації;
- опитування, анкетування;
- відвідування уроків, заходів.

Показники опису та інструментів моніторингу якості освіти:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності – якісний і кількісний склад, професійний рівень педагогічного персоналу;
- контингент учнів;

- результати навчання учнів;
- педагогічна діяльність;
- управління закладом освіти;
- освітнє середовище;
- медичний моніторинг;
- моніторинг охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- формування іміджу закладу.

Кадрове забезпечення освітньої діяльності

В Грушківському ліцеї працюють 24 педагогічних працівники.

Якісний склад вчителів-предметників має наступний розподіл за кваліфікаційними категоріями:

1	Вища категорія	18	69 %
2	I категорія	3	11,5 %
3	II категорія	2	8 %
4	Спеціаліст	3	11,5 %
5	«Учитель-методист»	2	8 %
6	«Старший учитель»	5	19 %
7	«Відмінник освіти»	1	3,8 %
8	«Заслужений учитель України»	1	3,8 %

Щороку педагогічні працівники підвищують свій фаховий рівень шляхом проходження курсової перепідготовки.

РОЗДІЛ 8. ПОКАЗНИКИ (ВИМІРНИКИ) РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Рівень реалізації освітньої програми вивчається шляхом моніторингу якості проведення навчальних занять, моніторингу досягнення учнями результатів навчання (компетентностей); проведення контрольних випробувань учнів; участі учнів ліцею у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; аналізу результатів участі учнів у ДПА і ЗНО.

РОЗДІЛ 9. ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Для виконання освітніх програм ліцею на 2023/2024 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріативної частини; курсів за вибором, спецкурсів і факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину

освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти - "модель" випускника.

Розділ 10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

Відповідно до статті 15 (розділ XII) Закону України «Про освіту» структура навчального року, тривалість навчального тижня, інші форми організації освітнього процесу встановлюються загальноосвітнім навчальним закладом середньої освіти у межах часу передбаченого програмою.

2023/2024 навчальний рік розпочинається 1 вересня 2023 року та закінчується не пізніше 30 червня 2024 року. Орієнтовна структура навчального року:

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою з осінніми, зимовими, весняними канікулами.

I семестр – з 01.09.2023 р. по 29.12.2023 р.

II семестр – з 15.01.2024 р. по 31.05.2024 р.

Канікули:

осінні: 23.10.2023 р. по 29.10.2023 р.

зимові – 30.12.2023 р. по 14.01.2024 р.

весняні: 25.03.2024 р. по 31.03.2024 р.

Тривалість навчального тижня – 5-денний робочий тиждень

Змінність занять – школа працює в одну зміну

Початок занять – 9.00 хв.

Тривалість уроку – 1 кл. – 35 хв

2 - 4 кл. – 40 хв

5 – 11 кл – 45 хв.

31 травня 2024 року- свято Останнього дзвоника.

Навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової, базової школи та основної школи.

Орієнтовні дати вручення документів про освіту для випускників 9-го класу – 15 червня 2024 року; для випускників 11 класу - 23.06.2024 р.

Конкретну Дату вручення документів про освіту буде визначена додатково (в залежності від термінів проведення ДПА, ЗНО).

Перелік предметів державної підсумкової атестації визначається Міністерством освіти і науки України. Терміни їх проведення визначаються навчальним закладом.

Навчальні екскурсії та навчальна правктика проводиться впродовж навчального року під час канікул (рішення педагогічної ради протокол № 1 від 30.08.2023 року).

Розділ 11. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ

У зв'язку із воєнним станом та на випадок запровадження карантинних заходів у країні, області, районі Грушківський ліцей Староушицької селищної ради (при необхідності) використовує такі інструментарії дистанційної форми навчання у 2023 – 2024 навчальному році:

- сайт школи (для викладу навчального матеріалу);
- програму ZOOM (для проведення онлайн – нарад, засідання педагогічної ради, засідання атестаційної комісії, засідання методичної ради, роботи Школи молодого спеціаліста, роботи Школи педагогічної майстерності);
- програму Google Classroom (для проведення онлайн уроків);
- Viber (для зворотнього зв'язку індивідуальної роботи із здобувачами освіти, батьками дітей).

